

جزئیات شکایت نمایندگان از قالیباف

تعطیلی ۸ ماهه صحن علنی مجلس، انتقادبرانگیز شده است. موضوعی که اخیراً نیز با شکایت تعداد قابل توجهی از نمایندگان مجلس مواجه گردید. در همین راستا پیرامون جزئیات شکایت نمایندگان از «رئیس و هیات رئیسه مجلس» با حسینعلی حاجی‌دلیگانی و نادرقلی ابراهیمی، نمایندگان مردم شاهین شهر اصفهان و اراک گفتگو کردیم. نایب رئیس کمیسیون اصل ۹۰ درباره جزئیات شکایات نمایندگان اظهار داشت: ابهامات مطرح شده به عملکرد هیئت رئیسه در زمینه تشکیل جلسات، تقدم و تأخر برخی موضوعات مربوط به استیضاح‌ها و همچنین نحوه رسیدگی به وظایف نظارتی نمایندگان مربوط می‌شود؛ از جمله اینکه برخی سؤال‌ها و تذکرات نمایندگان با چه ترتیبی در دستور کار قرار می‌گیرند و چرا در مواردی، تقدم و تأخر آن‌ها محل ابهام است.

۳

عبور از اسلام آباد بازگشت به علی‌الاصول

سرلشکر محسن رضایی، دبیر شورای عالی امنیت ملی، در گفت‌وگو با شبکه پرس تی‌وی تاکید کرد: دیپلماسی ایران تغییر کرده و دیگر به دیپلماسی گذشته برنمی‌گردیم. ما سه دور مذاکره برگزار کردیم و در هر سه دور، آمریکایی‌ها مذاکرات را نیمه تمام رها کردند و به ایران حمله کردند. بنابراین دیگر به الگوهای دیپلماتیک پیشین باز نخواهیم گشت.

۶

نگرانی برای
«موجودیت ایران»
اسم رمز جدید

۲

فیلمنامه تکراری ترامپ؛
فریب و سپس جنگ

۷

وقتی گذشته بهانه‌ای برای
ویرانی امروز می‌شود!

سید امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی
معاون شهید رئیسی در دولت سیزدهم

من مانده‌ام که رویو چگونه به حمله خشایارشا به یونان به عنوان هجومی تاریخی اشاره می‌کند که باید به آن پاسخ داده شود؛ گویی چون یونان، به عنوان مهد تمدن غرب، در آن دوران تخریب شده است، امروز این موضوع به آن‌ها اجازه می‌دهد ایران را نیز به همان سرنوشت دچار کنند و با خاک یکسان سازند؛ همان گونه که ترامپ از نابودی تمدن ما سخن می‌گوید!
از سوی دیگر، همان پادشاه، بنا بر روایت نتانیاهو، در جایگاه پادشاهی قرار می‌گیرد که از یهودیان حمایت کرد؛

متن کامل در صفحه ۳

صفحه ۴

اقتصادی

دولت به گرانی خودرو بی تفاوت است

بر اساس اطلاعات سامانه کدال، تولید خودروهای سواری ایران خودرو، سایپا و پارس خودرو در نیمه نخست امسال به ۲۸۰ هزار و ۲۷۷ دستگاه رسید؛ رقمی که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته حدود ۳۱ درصد کاهش نشان می‌دهد.

صفحه ۶

بین الملل

ریاض در محاصره موشکی یمن

حملات پیاپی نیروهای انصارالله به فرودگاه ملک خالد ریاض، بار دیگر توان دفاعی عربستان و کارآمدی تجهیزات گران قیمت آمریکایی را زیر سوال برده است. در حالی که مقام‌های سعودی از کشته و زخمی شدن ۳۱۲ نفر خبر می‌دهند، واشنگتن حملات یمن را محکوم کرده است.

خبر کوتاه

مخبر: فراتر از مرزهایمان به دشمن ضربه خواهیم زد

مشاور و دستیار مقام معظم رهبری، در حساب شخصی خود در یکی از شبکه های اجتماعی در واکنش به تهدیدها و گزافه گویی های اخیر مقامات آمریکایی، به ویژه وزیر امور خارجه این کشور در بیان کینه تمدنی آنها نسبت به ملت ایران، اظهار کرد: ایرانیان، مهاجمان مغول را مسلمان کردند و فرماندهان امپراتوری روم را با خفت به زنجیر کشیدند. وی با بیان اینکه مهاجمان جدید که با مغزهای کوچک، تصور غلبه بر این ملت تاریخی را دارند، این بار در تنگه هرمز غرق خواهند شد.، بیان کرد: ایران اسلامی قطعا در راستای حفظ امنیت ملی، فراتر از مرزهایش به دشمن ضربه می زند.

پاسخ دبیرکل پایداری به نسخه «بدیم بره» دبیرکل کارگزاران

صادق محصولی، دبیرکل جبهه پایداری، در پاسخ به اظهارات اخیر دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی اظهار داشت: «ما در تجربه عملاً دیدیم که هر بار مذاکره کردیم، آنها وسط مذاکرات شروع به جنگ کردند و هر بار ما کوتاه آمدیم، آنها حمله کردند» وی همچنین درباره گفته مرعشی که «که در جایی امتیازی بدیم تا امتیازهای بزرگتری به دست آوریم» افزود: سؤال اینجاست که چه امتیازی می تواند آمریکا را راضی کند؟ محصولی در این باره تأکید کرد: « شما هستی و نیستی ات را هم بدی، آمریکا راضی نمی شود. وقتی شما مادی نگاه کنی، تمام چیزهای مادی دنیا را می خواهی. تصور اینکه با کنار گذاشتن فعالیت های هسته ای اختلافات با آمریکا حل می شود، «عوام فریبی» و «سادگی» است.

خضریان: از نظر تاب آوری در شرایط مطلوبی هستیم

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: از نظر تاب آوری مهمترین مسئله اقتصاد کشور ما کالاهای اساسی و غذای مردم است. در حال حاضر ما نه تنها به حد کفایت بلکه در حالی که در دولت به دلیل شرایط جنگی، ۲۰ درصد حد کفایت رشد کرده است، بیشتر از آن چیزی که در برنامه دیده شده بود، انبارها پر شده اند. وی افزود: کشور ما در بسیاری از بخش های تولید مواد غذایی، به تدبیر امام شهید به خودکفایی رسیده و نیازی به واردات ندارد. لذا تاب آوری ما در موضوع کالاهای اساسی در شرایط کاملاً مطلوبی قرار دارد. خضریان تأکید کرد: در موضوع درآمد های ارزی نیز شرایط کشور مطلوب است. لذا تلاطمات بازار ارز را جناب آقای همتی باید پاسخگوی عملکرد خود باشد. آقای همتی مهمترین دلیل استیضاحش در وزارت اقتصاد موضوع ارز بود. وی تصریح داشت: وقتی برخلاف نظر کارشناسان و نمایندگان مردم فردی با همان ایده ها مجدداً در بانک مرکزی منصوب می شود، به معنای کنار زدن نگاه های کارشناسی در دولت است.

باید علی الاصول، دشمن دهد تقاص!

مهدی رسولی شامگاه شنبه ۱۸ مهرماه در مراسم سوگواری رهبری شهید انقلاب در دانشگاه صنعتی شریف حضور یافت و مداحی جدیدی خواند. شعر جدید مهدی رسولی برای خون خواهی آقای شهید: بدین شرح بود: ای مردم ای خواص! / ای قوم حق شناس! / حی علی القصاص / باید علی الاصول / دشمن دهد تقاص... قابل ذکر است که برنامه مراسم سوگواری رهبر شهید امت و اساتید و دانشجویان شهید در ادامه بدین شرح است: دانشگاه علامه طباطبائی، دوشنبه ۲۰ مهر: دانشگاه شهید بهشتی، سه شنبه ۲۱ مهر

جریان سازش با بزرگ نمایی انگاره تهدید موجودیتی ایران توسط آمریکا، برای امتیازدهی کشورمان تلاش می کند

نگرانی برای «موجودیت ایران» اسم رمز جدید جریان سازش

کشور دست به کار شده و با اسم رمز تهدید موجودیتی ایران تلاش دارند تا با بزرگ نمایی تهدیدات آمریکا، زمینه را برای امتیازدهی دوباره ایران مهیا کنند. این در حالی است که سرانجام توافق اسلام آباد پیش روی همگان است و در شرایط فروپاشی تمامی بندهای آن توسط آمریکا (به اذعان معاون وزیر خارجه ایران)، ایران قرار است چه امتیاز دیگری به آمریکا دهد؟

جریان غربگرا و تسلیم طلب در حال پخت و پز سناریوی جدیدی برای عقب نشینی ایران در برابر آمریکا است. در شرایطی که به اذعان قریب به اتفاق رسانه ها و اندیشکده های بین المللی ایران پیروز نبرد با آمریکا و رژیم صهیونیستی بوده و ترامپ و اعضای کابینه اش روز به روز بیشتر در محاصره افزایش قیمت انرژی و اعتراضات داخلی فرو می روند، بازوی داخلی آمریکا در

جعفر کاظمی

روزنامه نگار

روز آینده مهم است؛ نشانه های جدی جنگ سوم را می بینم، جنگی به مراتب بزرگ تر. این جنگ متفاوت از جنگ اول و دوم خواهد بود.

مشابه این مواضع را افراد دیگری چون یوسف پزشکیان و ... نیز داشته اند؛ از ادعای بی نیازی ایران به صنعت هسته ای تا ترساندن مردم از حمله اتمی آمریکا. این نوع عملیات روانی و رسانه ای هماهنگ جریان غربگرا نشان می دهد برخی طیف ها در تدارک امتیازدهی جدیدی به آمریکا از سوی ایران هستند. شاید امتیاز از جنس تفاهم اسلام آباد که تیغ مهمترین ابزار فشار ایران بر ترامپ در موضوع قیمت انرژی را کند کرد.

پیش از این و در جریان تنش ها و زد و خوردهای ایران و آمریکا پس از انقضای تفاهم اسلام آباد نیز این جریان کوشیده بود با به میدان آوردن سلبیتهای و طرح گزاره های هراس افکنی چون طرح آمریکا برای جداسازی جنوب ایران، بستری برای امتیازدهی کشورمان فراهم کند. ایران اما در آن مقطع نه تنها کوتاه نیامد که حملات سنگین موشکی به پایگاه های آمریکا در اردن را در دستور کار قرار دادن و همین پاسخ قاطع نیز عملاً در آن مقطع به تنش ها پایان داد.

عقب نشینی تاکتیکی که لازم باشد، باید انجام شود تا ایران حفظ شود و مردم بیش از این تحت فشارهای روزافزون قرار نگیرند. باید روشن باشد که ایران، مهم تر از هر مسئله دیگری است؛ مهم تر از غنی سازی و مهم تر از حفظ دستاوردهای هسته ای. سخنان مرعشی و تصریح بی پروای او بر گزاره عقب نشینی تاکتیکی، همصدایی یکی از نزدیکان جواد ظریف را به دنبال داشت؛ تریتا پارسی. پارسی بنیانگذار و رئیس پیشین موسسه نایاک است؛ مجموعه ای نزدیک به ظریف که در زمان برجام نقش آفرینی گسترده ای داشت. تریتا پارسی سال گذشته میزبان ظریف در «پنل ایران و محیط امنیتی در حال تغییر منطقه» در مجمع دوحه ۲۰۲۵ بود. این چهره نزدیک به ظریف در مصاحبه با سایت انتخاب گفته است: ترامپ فکر می کند دلیل عدم تحقق خواسته هایش این بوده که جنگ به اندازه کافی بزرگ نبوده؛ ضمن اینکه مذاکرات طولانی است و احتمالاً زمان زیادی می برد؛ این باعث می شود گزینه دیپلماتیک برای ترامپ جذابیتی نداشته باشد.

پارسی همچنین با بیان اینکه گرایش بیشتر او به سمت تقابل نظامی است، گفت: ترامپ دنبال چیزی است که این قضیه را تمام کند. او همچنین مدعی شد: ۳۰

با نزدیک شدن به انتخابات میان دوره ای آمریکا، فشارها بر ترامپ و اعضای کابینه جنگ طلب او نیز گسترش قابل توجهی یافته است. شکست در جنگ با ایران، عدم توفیق در بازگشایی تنگه راهبردی هرمز و به ویژه افزایش قیمت سوخت و اعتراضات داخلی، موجب شده تا ترامپ در همین چند روز اخیر مجبور به استمداد از روسیه شود و اروپا و اوکراین و زلنسکی را عملاً بفروشد. در چنین شرایطی، بازوی داخلی آمریکا در ایران دست به کار شده و با ضرب دادن به تهدیدات تکراری ترامپ، می کوشد راهی برای فرار رئیس دولت تروریستی آمریکا از محاصره خود ساخته فراهم سازد.

در این راستا حسین مرعشی طی سخنانی که به شدت توسط رسانه های اصلاح طلب ضریب گرفت، گفته است: من به رئیس جمهور، رئیس مجلس، آقای رضایی دبیر شورای عالی امنیت ملی، و فرماندهان محترم سپاه هشدار می دهم که در زمینه جلوگیری از جنگ احتمالی سوم، مطلقاً حق ندارند هیچ ریسکی را بپذیرند! وی همچنین مدعی شد: هر تدبیر سیاسی و نظامی و هر

سیاسی

ظهوریان: ظریف و همفکران او فهمی از قدرت ملی ندارند

نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی در واکنش به اظهارات غیردقیق ظریف درباره تحول چین اظهار داشت: «ارتقای موقعیت چین ناشی از داشتن «دست پر» در بازی قدرت بود. مائو زمانی با نیکسون مذاکره کرد که چین بمب اتمی خود را ساخته بود (۱۹۶۴) و عضو دائم شورای امنیت شده بود (۱۹۷۱). چسباندن این موفقیت به «اعتماد به نفس مائو» مغالطه «علت کاذب» است» وی افزود: «پافشاری بر شرط و خط قرمز» پذیرش اصل چین واحد» (One China Policy) توسط واشنگتن، دقیقاً همان حلقه مفقوده ای است که راهبرد چین در مواجهه با آمریکا را با راهبرد جریان ایرانی غربگرا (هر توافقی بهتر از عدم توافق است) غیر قابل قیاس می کند. چینی ها تا زمانی که امتیاز بنیادین (پذیرش چین واحد) را نگرفتند، تن به رابطه رسمی ندادند. پکن خواسته های مشخص داشت و تا زمانی که آمریکا رسماً حاکمیت چین بر تایوان را نپذیرفت و سفارت خود را از تایپه به پکن منتقل نکرد (که تا سال ۱۹۷۹ و زمان کارتر به طول انجامید)، روابط دیپلماتیک رسمی با آمریکا برقرار نکرد. «ظهوریان ادامه داد: «وقتی کسینجر از مائو نقل می کند که «رؤسای جمهوری آمریکا می آیند و می روند ولی اصول چین باقی می ماند»، این دقیقاً نشان می دهد که چین اصالت را به ساختار و قدرت ملی می داد، نه به خوش بینی روان شناختی نسبت به (شخص) رئیس جمهور آمریکا (نیکسون یا کارتر). چین بر اساس «ضربان استراتژیک و قدرت سخت» با آمریکا مواجه شد، نه بر اساس «اعتقاد به نفس لحظه ای پشت میز مذاکره» و این دقیقاً چیزی است که آقای دکتر ظریف و همفکران وی از درک آن عاجز هستند.»

یادداشت

وقتی گذشته بهانه‌ای برای
ویرانی امروز می‌شود!

سید امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی
معاون شهید رئیسی در دولت سیزدهم

من مانده‌ام که رویو چگونه به حمله خشایارشا به یونان به عنوان هجومی تاریخی اشاره می‌کند که باید به آن پاسخ داده شود؛ گویی چون یونان، به عنوان مهد تمدن غرب، در آن دوران تخریب شده است، امروز این موضوع به آن‌ها اجازه می‌دهد ایران را نیز به همان سرنوشت دچار کنند و با خاک یکسان سازند؛ همان گونه که ترامپ از نابودی تمدن ماسخن می‌گوید!

از سوی دیگر، همان پادشاه، بنا بر روایت نتانیا‌هو، در جایگاه پادشاهی قرار می‌گیرد که از یهودیان حمایت کرد؛ روایتی که با داستان مردخای و استر و ماجرای قتل عام مخالفان یهودی در ایران پیوند می‌خورد.

از طرفی، نیای او، کوروش کبیر، پدران یهودیان را از سلطه بابلیان نجات داد؛ و در این روایت، او نیز نجات بخش یهودیان از دست مخالفان ایرانی‌شان معرفی می‌شود.

اما پرسشی که در میان این روایت‌های تاریخی پنهان مانده، این است که اساساً یهودیان در طول تاریخ با ایرانیان، بابلیان بین‌النهرین و یونانیان چه نسبتی داشته‌اند؟ آیا این روابط بر سازگاری استوار بوده یا با دشمنی‌هایی عمیق و سرشار از کینه همراه بوده است؟ آیا در پس این منازعات تاریخی، نقش آفرینی و دامن زدن به جنگ‌ها نیز مطرح بوده است؟

و امروز، آیا همان روایت‌ها و منازعات تاریخی بهانه‌ای برای توجیه ویرانی‌ها و جنایات بیشتر شده‌اند؟

و سرانجام، این پرسش باقی می‌ماند: چرا در طول تاریخ، این گروه بارها مورد حمایت و لطف حکومت‌ها و ملت‌ها قرار گرفته‌اند، اما پس از مدتی از سوی همان جوامع رانده شده‌اند؟!

خبر کوتاه

خلجی: چتر امنیتی آمریکا
سوراخ شده است

رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت شهید رئیسی در حساب کاربری خود نوشت: هدف قرار گرفتن شناورهای متخلف در تنگه هرمز و تسلط مطلق ایران بر این آبراه و ناتوانی آمریکا در کمک و حمایت از همیمانانش نشان داد:

(۱) چتر امنیتی آمریکا سوراخ شده و دیگر قابل ترمیم نیست.

(۲) آمریکا که برای دهه‌ها فروشنده امنیت به کشورهای جهان بود ناتوان‌تر از هر زمان دیگر خود به عامل ایجاد ناامنی و خسارت به منافع کشورها تبدیل شده.

(۳) تصویر آمریکا در افکار عمومی دنیا به عنوان قدرت شکست‌ناپذیر ترک برداشته و دیگر روی آن نمی‌توانند حساب کنند.

(۴) کشورهایی که با محاسبات اشتباه پای آمریکا را به منطقه باز کردند امروز بیشترین آسیب را متحمل می‌شوند.

پاسخ محکم ارتش به هرگونه تهدید

امیر سیاری رئیس ستاد و معاون هماهنگ‌کننده ارتش بیان کرد: به شناورهای دشمن ضربه‌هایی زده‌ایم که اگر باز هم علیه ایران اتفاقی بیفتد، به آن‌ها ضربه خواهیم زد.

ما امکانات و توانمندی‌هایی داریم که در دنیا زبانزد خاص و عام است. محکم دفاع کردیم و می‌کنیم. هر جا لازم باشد، برای ضربه زدن به دشمن اقدام خواهیم کرد.

کمیسیون آیین نامه داخلی مکلف است ظرف مدت سه روز نسبت به تشکیل هیات رسیدگی به اعتراضات، اقدام نماید.... در صورتی که اکثریت اعضا هیات رای بر عدم صلاحیت فرد مورد اعتراض دادند عضویت وی در هیات رییس‌تعلیق می‌گردد. گزارش هیات... در اولین جلسه علنی مجلس بدون بحث به رای گیری گذاشته می‌شود. در صورت رد عدم صلاحیت، عضو مزبور به کار خود ادامه خواهد داد و در غیر این صورت از سمت خود مستعفی شناخته می‌شود و حق شرکت در انتخابات مجدد آن دوره را ندارد.»

جلسات مجازی مجلس هم تعطیل شد

به گزارش نوبنیاد، این هفته جلسات صحن علنی مجلس حتی به صورت مجازی نیز برگزار نمی‌شود. این در حالی است که پیش از تعطیلی جلسات صحن، به دلیل حضور سه هفته متوالی نمایندگان در تهران، یک هفته جلسه علنی برگزار نمی‌شد تا نمایندگان با حضور در حوزه‌های انتخابیه خود، به بررسی و پیگیری مشکلات مردم بپردازند. با این حال، در شرایطی که طی هفته‌های اخیر جلسات صحن مجلس دو روز در هفته به صورت مجازی برگزار می‌شد و نمایندگان می‌توانستند از هر نقطه کشور به صورت آنلاین در این جلسات شرکت کنند، مشخص نیست چرا در هفته جاری حتی جلسه مجازی مجلس نیز برگزار نمی‌شود.

۳۵ نفر از نمایندگان بر اساس ماده ۲۴ آیین نامه داخلی مجلس از عملکرد رئیس و هیات رئیسه مجلس شکایت کردند

جزئیات شکایت
نمایندگان از قالیباف

تعطیلی ۸ ماهه صحن علنی مجلس، انتقادبرانگیز شده است. موضوعی که اخیراً نیز با شکایت تعداد قابل توجهی از نمایندگان مجلس مواجه گردید. در همین راستا پیرامون جزئیات شکایت نمایندگان از «رئیس و هیات رئیسه مجلس» با حسینعلی حاجی‌دلیگانی و نادرقلی ابراهیمی، نمایندگان مردم شاهین شهر اصفهان و اراک گفتگو کردیم.

امیرحسین درکی
روزنامه‌نگار

پیگیری نمایندگان به
نتیجه نهایی نرسیده است

علاوه بر این، نادرقلی ابراهیمی، نماینده مردم اراک در مجلس شورای اسلامی در گفتگو با «نوبنیاد» درباره جزئیات شکایت نمایندگان از هیات رئیسه مجلس اظهار کرد: موضوع مطرح شده، شکایت به معنای مصطلح آن نیست، بلکه بر اساس آیین نامه داخلی مجلس، نسبت به عملکرد هیئت رئیسه ابهاماتی مطرح شده است. بر همین اساس، تعدادی از نمایندگان خواستار بررسی عملکرد هیئت رئیسه شدند.

وی افزود: مطابق آیین سازوکار، موضوع به کمیسیون آیین نامه داخلی مجلس ارجاع شد و این کمیسیون پس از بررسی، جمع‌بندی خود را به صحن مجلس ارائه می‌دهد؛ اما تاکنون این روند به نتیجه نهایی نرسیده است. نماینده مردم اراک در ادامه در خصوص تعداد نمایندگانی که خواستار پاسخگویی هیات رئیسه شده‌اند، اظهار کرد: حدود ۳۵ تا ۳۶ نفر از نمایندگان این درخواست را امضا کرده‌اند.

وی درباره جزئیات شکایات نمایندگان اظهار داشت: ابهامات مطرح شده به عملکرد هیئت رئیسه در زمینه تشکیل جلسات، تقدم و تأخر برخی موضوعات مربوط به استیضاح‌ها و همچنین نحوه رسیدگی به وظایف نظارتی نمایندگان مربوط می‌شود؛ از جمله اینکه برخی سؤال‌ها و تذکرات نمایندگان با چه ترتیبی در دستور کار قرار می‌گیرند و چرا در مواردی، تقدم و تأخر آن‌ها محل ابهام است.

ابراهیمی در پایان در پاسخ به سؤال خبرنگار نوبنیاد درباره نتیجه نهایی پیگیری نمایندگان اظهار کرد: کمیسیون آیین نامه داخلی یک جلسه در این زمینه برگزار کرده، اما بررسی‌ها به جمع‌بندی نهایی نرسیده است.

حکم آیین نامه داخلی درباره هیات رئیسه
متخلف چیست؟

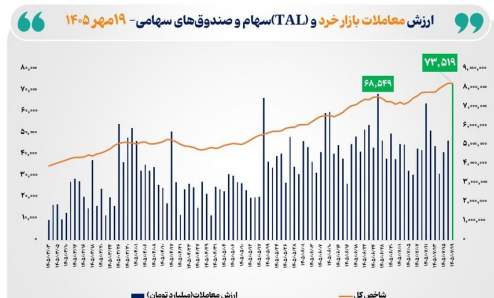
بر اساس ماده ۲۴ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، «هرگاه نمایندگان به کیفیت اداره جلسات یا سایر امور مجلس و نحوه ایفای وظایف رییس یا سایر اعضای هیات رییس معترض باشند، می‌توانند طی تقاضای کتبی با امضای حداقل بیست و پنج نفر و یا به درخواست کمیسیون آیین نامه داخلی مجلس، تشکیل هیات رسیدگی به اعتراضات، مرکب از رؤسای کمیسیون‌های تخصصی و اعضای کمیسیون آیین نامه داخلی مجلس را درخواست نمایند.» همچنین بر اساس این ماده: «

حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نایب رئیس کمیسیون اصل ۹۰ و نماینده مردم شاهین شهر اصفهان در گفتگو با «نوبنیاد»، درباره جزئیات شکایت نمایندگان از رئیس و هیات رئیسه مجلس اظهار داشت: شکایت ما مربوط به حدود پنج ماه پیش می‌شود. در آن زمان، هرچه تلاش کردیم موضوع را از طرق مختلف پیگیری کنیم، اما این اقدام و تلاش‌های ما به نتیجه نرسید. به همین دلیل، شکایتی تنظیم و بر اساس ماده ۲۴ آیین نامه داخلی مجلس، درخواست کردیم که این موضوع در اسرع وقت رسیدگی شود.

حاجی‌دلیگانی در ادامه با بیان اینکه علت این طرح شکایت، تعطیلی مجلس و پیگیری ادامه فعالیت آن بوده است، اظهار داشت: این شکایت به تعداد لازم امضای نمایندگان رسید و مطابق ماده ۲۴ آیین نامه داخلی مجلس، امضا جمع‌آوری شد و این درخواست را به کمیسیون آیین نامه داخلی مجلس ارائه دادیم و اکنون در روند رسیدگی قرار دارد. نماینده مردم شاهین شهر در ادامه درباره اهمیت پایان دادن به تعطیلی صحن مجلس افزود: در چنین شرایطی، مجلس باید مقتدرانه در صحنه حضور داشته باشد و با نظارت بر دولت و قوه قضائیه، از کيان ملت و کشور دفاع کند. نایب رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس تصریح کرد: هر چند ممکن است در شرایط کنونی، برگزاری جلسات مجلس از نظر امنیتی با محدودیت‌هایی مواجه باشد، اما می‌شود و همچنان می‌توان فضاهایی را با رعایت استانداردهای ایمنی و فنی آماده کرد تا جلسات مجلس در شرایطی امن برگزار شود؛ حتی می‌توان از فضاهای زیرزمینی و مستحکم، در زیر کوه‌ها، استفاده کرد تا تهدیدهای احتمالی نتوانند مانع فعالیت مجلس شوند. به هر حال، نباید نمایندگی مردم و انجام وظایف قانونی مجلس معطل بماند.

این نماینده مجلس در پایان در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه تا چه اندازه این استدلال که تعطیلی مجلس به دلیل مسائل امنیتی صورت گرفته، قابل قبول است؟ اظهار کرد: برخی افراد، چه در دولت و چه در مجلس، تمایلی ندارند که مجلس در این شرایط در صحنه حضور داشته باشد و در میدان ایفای نقش کند. حاجی‌دلیگانی اخیراً درباره تعطیلی مجلس گفته بود: «از هیات رئیسه و رئیس مجلس به خاطر تعطیلی مجلس شکایت کرده‌ایم.»

رکوردشکنی تاریخی ارزش معاملات بورس در سایه خروج پول

بازار سهام دیروز و در دومین روز هفته (یکشنبه ۱۹ مهر ۱۴۰۵) معاملات را در فضایی مثبت آغاز کرد، اما با افزایش عرضه‌ها در ادامه دادوستدها، بخش قابل توجهی از نمادها قرمزپوش شدند. این در حالی بود که ارزش معاملات خرد با ثبت رکوردی تاریخی به مرز ۷۴

هزار میلیارد تومان نزدیک شد. در پایان دادوستدها، ۵۳۴ نماد در محدوده منفی و ۳۲۳ نماد در محدوده مثبت قرار داشتند. هرچند در نیم ساعت پایانی، خریداران برای جمع‌آوری سهام در قیمت‌های پایین ترفعال ترشدند و بخشی از فشار فروش را کاهش دادند اما این تحرک نتوانست روند بازار را تغییر دهد.

براساس آمار سازمان بورس، ارزش معاملات خرد سهام و صندوق‌های سهامی به ۷۳ هزار و ۵۱۹ میلیارد تومان رسید. این رقم از رکورد قبلی ثبت‌شده در ۲۵ شهریور، یعنی حدود ۶۸۰۵ همت، فراتر رفت. ثبت چنین رکوردی در روزی که فشار فروش بربخش بزرگی از بازار حاکم بود، از گردش بالای نقدینگی میان خریداران و فروشندگان حکایت دارد. با این حال حقیقی‌ها ۴۸۰۵ میلیارد تومان پول از چرخه سهام و صندوق‌های سهامی خارج کردند. در صندوق‌های درآمد ثابت نیز خروج ۱۹۷۸ میلیارد تومان پول ثبت شد. مجموع ارزش معاملات بازارهای بورس و فرابورس نیز به محدوده ۱۲۲ هزار میلیارد تومان رسید و ارزش بازارهای سهام ایران در حدود ۲۸ هزار و ۲۲۰ هزار میلیارد

نمایندگان مردم در بهارستان مطرح کردند؛

دولت به گرانی خودرو بی تفاوت است

بازار خودرو در سال جاری با دو اتفاق هم‌زمان روبه‌رو شده است؛ از یک سو قیمت خودرو افزایش شدیدی یافته و از سوی دیگر، آمارهای خودروسازان از کاهش تولید و فروش حکایت دارد. بر اساس اطلاعات سامانه کدال، تولید خودروهای سواری ایران خودرو، سایپا و پارس خودرو در نیمه نخست امسال به ۲۸۰ هزار و ۲۷۷ دستگاه رسید؛ رقمی که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته حدود ۳۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. به این ترتیب، تیراژ تولید سه خودروساز بزرگ کشور در نیمه نخست سال با افتی نزدیک به ۱۲۷ هزار دستگاه مواجه شده است.

نیماسهیلی
روزنامه‌نگار

مجموع فروش ایران خودرو، سایپا و پارس خودرو از ۳۸۳ هزار و ۴۵۰ دستگاه در نیمه نخست سال گذشته به ۲۷۰ هزار و ۷۴۴ دستگاه در ۶ ماه امسال رسیده که ۱۱۲ هزار و ۷۰۶ دستگاه کمتر از مدت مشابه سال گذشته و معادل ۲۹۰۴ درصد کاهش یافته است. پارس خودرو در سایه افت تولید و عقب‌نشینی عرضه حدود ۶۰ درصدی فروش، بیشترین کاهش را تجربه کرده است؛ فروش سایپا نیز حدود ۳۴ درصد و فروش ایران خودرو نزدیک به ۲۴ درصد کاهش یافته است. این ارقام نشان می‌دهد بازار خودرو در شرایطی با افزایش قیمت‌ها مواجه شده که عملکرد خودروسازان بزرگ نیز از کاهش ظرفیت عرضه حکایت دارد. با این حال، بازار خودرو از ابتدای سال جاری تاکنون افزایش قیمت قابل توجهی را تجربه کرده است؛ به‌طوری که در برخی مدل‌های داخلی، قیمت‌های اعلامی در مهرماه نسبت به ابتدای فروردین صدها میلیون تومان افزایش یافته است. برای نمونه، دنا پلاس توربو اتوماتیک آپشنال که پنجم فروردین حدود یک میلیارد و ۹۵۰ میلیون تومان قیمت داشت، اکنون در محدوده ۳۰۵ میلیارد تومان قیمت‌گذاری می‌شود. سایپا [*] نیز از حدود ۸۵۰ میلیون تومان در ابتدای سال، با افزایش ۸۲۵ میلیون تومانی به محدوده یک میلیارد و ۶۷۵ میلیون تومان رسیده است. کوییک [*] هم از حدود ۹۲۰ میلیون تومان به محدوده یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان نزدیک شده است.

گرانی لجام گسیخته خودرویی خیالی دولت

احمد نادری، عضو هیئت‌رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به موج اخیر افزایش قیمت‌ها در بازار خودرو اظهار کرد: بحث گرانی خودرو موضوعی است که در حال حاضر همه مردم را آزار می‌دهد؛ طبقه متوسط جامعه می‌خواهند خودروهای کلاس اقتصادی سوار شوند که در دایره وسیع مالی شان قرار دارد، اما همین هم محال است. وی افزود: در همین راستا، شکایات‌ها و مراجعات متعددی از سوی مردم به مجلس شورای اسلامی واصل شده است. کمیسیون صنایع و معادن مجلس رسیدگی به این مسئله را در دستور کار خودش قرار داده و موضوع در حال پیگیری است. مجلس هم قطعاً آن را پیگیری خواهد کرد. نادری تأکید کرد: خواسته اساسی مجلس از دولت این است که به صورت ویژه تریه گرانی خودرو ورود کند. دولت موظف است نظارت دقیقی اعمال کند. متأسفانه هیچ اهمیتی از سمت دولت برای بحث گرانی خودرو وجود ندارد و هیچ گزارشی به مجلس و مردم در خصوص اینکه

علت این گرانی‌ها چیست و تا کی و تا کجا ادامه پیدا می‌کند، داده نشده است.

عضو هیئت‌رئیس مجلس در مورد این پرسش که آیا افزایش نرخ ارز عامل اصلی گرانی خودرو است، پاسخ داد: این موضوع مطرح می‌شود و عده‌ای آن را به نوسانات ارزی نسبت می‌دهند، اما در هر صورت این استدلال هم باید از منطق و قاعده مشخص برخوردار باشد؛ در حالی که جهش کنونی قیمت خودرو، بسیار فراتر از نرخ ارز است.

وزارت صمت برای خودرو نقشه راه ندارد

سید احسان قاضی‌زاده هاشمی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس نیز در مورد جلسه این کمیسیون با مسئولان حوزه خودرو و خودروسازان، ضمن انتقاد از ترک فعل‌ها در حوزه خودرو که باعث آشفته‌گی بازار شده است، گفت: وزارت صمت برای حوزه خودرو، نقشه راه واحدی ندارد؛ گمانیکه کمیته‌های متعددی در این حوزه در این وزارتخانه فعال هستند و یک سامانه اتونوین و یک سامانه مگفا برای ثبت‌نام خودروهای وارداتی راه‌اندازی شده، اما مشخص نیست این سامانه‌ها بر اساس چه مجوزی و توسط کدام بخش‌ها ایجاد شده است. وی خاطرنشان کرد: تجمع‌های مقابل وزارت صمت در اعتراض به تخلفات حوزه خودرو به یک سیکل ثابت تبدیل شده است؛ اعم از خالی‌فروشی، برگزاری تجمع‌های هدایت‌شده، ارجاع شکایات به دادگاه که رسیدگی به آن‌ها بیش از دو سال به طول می‌انجامد و پول متقاضیان بر باد می‌رود و در نهایت عنوان مال باخته برای آن‌ها استفاده می‌شود؛ یعنی اتفاقی که در این سیکل می‌افتد، به‌طور مداوم در حال تکرار است. این نماینده مجلس در مورد وضعیت تولید خودروهای داخلی بیان کرد: ما شاهد کاهش محسوس تولید خودروهای داخلی هستیم که به دلیل تغییر پلنفرم‌ها ایجاد شده است و قطعه‌سازان هم به دلیل این تغییر با کاهش تولید و فعالیت مواجه هستند. معاونت صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات وزارت صمت باید پیرامون میزان ارزبری خودروها یک جدول ارائه دهد که تاکنون انجام نداده است. در هر صورت برای تعدیل بازار، باید به جای خودرو لوکس، خودرو باقیمت اقتصادی وارد شود. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس، در رابطه با وضعیت سایپا و پرونده‌های قضایی که برای مدیرانش تشکیل شده است، تأکید کرد: لازم است در خصوص جزئیات پرونده‌های قضایی مدیران سایپا که به دلیل خالی‌فروشی از سال ۱۴۰۳ تشکیل شده هم شفاف‌سازی شود.

ضرورت تحقیق و تفحص از صنعت خودرو

حسنعلی محمدی، رئیس فراکسیون صنعت، معدن،

ایمنی و استاندارد مجلس با اشاره به حجم گسترده شکایات مردمی از سایپا برای عدم تحویل به‌موقع خودرو و نحوه پیش‌فروش‌ها، گفت: هم‌اکنون بیشترین گلابه متقاضیان پیرامون بدعهدی شرکت سایپا است؛ چرا که به تعهدات خود برای تحویل خودرو عمل نکرده‌اند و در این شرایط، مجدد نسبت به پیش‌فروش به صورت نقدی اقدام کرده‌اند. این نماینده مجلس افزود: لازم است یک تحقیق و تفحص از صنعت خودرو انجام دهیم تا مشخص شود چه اتفاقی برای این صنعت افتاده است؛ ضمن اینکه کروز باید به‌طور شفاف توضیح دهد که آیا رکولاتوری قطعات صورت گرفته است؟ ما در مجلس بارها اعلام کردیم سیاست ما حرکت دولت به سمت تسهیلگری و واگذاری خودروسازی‌ها در چارچوب قانونمند و بر اساس اهلیت است. باید علاوه بر خودروسازان، تمام بخش‌های زنجیره تأمین خودرو در زمینه دلیل وضعیت کنونی این صنعت پاسخگو باشند.

مافیا میدان دار بازار خودرو شدند

علی حدادی، دبیر کمیسیون صنایع و معادن مجلس نیز با انتقاد از گرانی افسارگسیخته خودرو به بهانه تحریم صنعت خودرو در طی هفته گذشته، گفت: متأسفانه تاکنون خودروسازان به صورت مرحله‌ای به بهانه‌های مختلف هر میزان افزایش قیمت که تمایل داشتند را اعمال کرده‌اند، بدون اینکه نسبت به ارتقای کیفیت محصولاتشان اقدام کنند. او ادامه داد: تحریم دلیلی برای افزایش قیمت خودروها نیست؛ گمانیکه سایر بخش‌ها نیز در لیست تحریم دشمنان قرار دارند و این اولین بار نیست که یک مجموعه یا صنعتی در لیست تحریم دشمن قرار می‌گیرد، اما عده‌ای از دلالان و مافیای خودرو از این وضعیت برای افزایش قیمت سوءاستفاده کرده‌اند. حدادی تصریح کرد: خودروسازان در آغاز جنگ اخیر هم به بهانه کمبود ورق فولاد نسبت به افزایش قیمت خودروها اقدام کردند، در حالی که سهمیه ورق را دریافت کرده بودند و به میزان کافی هم در بورس عرضه شده بود. با توجه به اینکه خودروها از ماه‌ها قبل تولید شده بودند، بنابراین خودروسازان حق ندارند در این مرحله نسبت به افزایش چندین برابری قیمت آن‌ها اقدام کنند. این نماینده مجلس گفت: نظارت اولیه و مستقیم در این حوزه بر عهده وزارت صمت است؛ همچنین سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و شورای رقابت موظف هستند این بخش را کنترل کنند و مانع از استمرار این روند شوند؛ ضمن اینکه کمیسیون صنایع و معادن مجلس در حال بررسی وضعیت بازار خودرو است.

موج خبر

وام بخريد، بدهكار شويد!

بازار خرید و فروش امتیاز وام، با وجود ممنوعیت‌های تبلیغاتی، همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهد. دلالان این حوزه با تغییر شگردها و استفاده از عناوین جایگزین در شبکه‌های اجتماعی، به حیات خود ادامه می‌دهند تا خلأ ناشی از نیاز فوری مردم به نقدینگی را پر کنند. در این میان، متقاضیان که اغلب به دلیل مشکلات مالی تحت فشار هستند، نه تنها متحمل هزینه‌های سنگین واسطه‌گری می‌شوند، بلکه در معرض ریسک‌های جدی حقوقی و کلاهبرداری‌های کلان قرار می‌گیرند. اصلی‌ترین محرک این بازار، فاصله میان نرخ سود رسمی بانک‌ها و هزینه واقعی دسترسی به پول است. در حالی که نرخ سود تسهیلات عددی مشخص دارد، هزینه‌های پنهانی همچون خرید امتیاز و کارمزد دلالان، نرخ واقعی تأمین مالی را به شدت افزایش می‌دهد. بسیاری از متقاضیان که صرفاً بر اساس وعده «دریافت سریع» وارد این معاملات می‌شوند، پیش از امضای قرارداد محاسبه نمی‌کنند که مجموع هزینه‌های اولیه و اقساط سنگین، عملاً هزینه واقعی وام را به رقمی گزاف می‌رساند.

گاهی ابعاد این معامله بسیار نگران‌کننده است؛ برای نمونه، اگر فردی برای خرید امتیاز یک وام ۵۰۰ میلیون تومانی، ۲۵۰ میلیون تومان بابت کارمزد و هزینه امتیاز بپردازد، عملاً نیمی از مبلغ وام را پیش از استفاده از دست داده است. در این حالت، متقاضی با وجود در اختیار داشتن تنها ۲۵۰ میلیون تومان، باید بار سنگین بازپرداخت اقساط یک وام ۵۰۰ میلیونی را به دوش بکشد؛ فشاری که نه تنها گره‌ای از مشکلات او باز نمی‌کند، بلکه تعهدی طولانی مدت و فرساینده بر دوشش می‌گذارد.

خطرات این بازار غیررسمی به هزینه‌های گزاف ختم نمی‌شود. یکی از پرخطرترین سناریوها، دریافت وام به نام یک شخص و واگذاری منابع آن به فردی دیگر است. در این وضعیت، مسئولیت قانونی بازپرداخت اقساط همچنان بر عهده صاحب امتیاز است، حتی اگر پولی عملاً به دست او نرسیده باشد. همین ریسک درباره ضمانت وام دیگران نیز صدق می‌کند؛ جایی که ضامن به دلیل بدقولی وام‌گیرنده، با پیگرد قانونی و محدودیت‌های بانکی مواجه می‌شود. ممنوعیت تبلیغات در پلنفرم‌های عمومی، تنها صورت مسئله را پاک کرده و فعالیت دلالان را به کانال‌های خصوصی سوق داده است. برای مقابله با این پدیده، برخورد با کلاهبرداری و شفاف‌سازی شرایط انتقال امتیاز توسط بانک‌ها ضروری است. تا زمانی که دسترسی شفاف به تسهیلات بانکی فراهم نشود و متقاضیان درباره پیامدهای حقوقی توافق‌های غیررسمی آگاه نشوند، این بازار همچنان به حیات خود ادامه خواهد داد.

نبض اقتصاد

خروج میلیارد دلاری پول از خلیج فارس

وبگاه قطری «العربی الجديد» در گزارشی نوشت کارگران خارجی شاغل در کشورهای عربی خلیج فارس در سال ۲۰۲۵ رکورد تازه‌ای ثبت کردند؛ آن‌ها نزدیک به ۱۶۱ میلیارد دلار از درآمد خود را به کشورهایشان فرستادند که این رقم نسبت به سال قبل ۱۳،۶ درصد بیشتر شده است. این خروج سرمایه در شرایطی رخ می‌دهد که جنگ، ناامنی در دریانوردی و گرانی تأمین مالی، اقتصادهای عربی منطقه را تحت فشار گذاشته است. در همین حال، کارشناسان اقتصادی در کشورهای حاشیه خلیج فارس هشدار می‌دهند اگر بخشی از این پول با ابزارهای پس انداز و سرمایه‌گذاری در بازارهای خلیج فارس حفظ نشود، اقتصاد این کشورها بیش از پیش تضعیف خواهد شد. براساس داده‌های مرکز آماری شورای همکاری خلیج فارس، و جوه ارسالی کارگران خارجی در مقایسه با سال ۲۰۲۴ حدود ۱۹ میلیارد دلار افزایش یافته است. این رقم برای دومین سال پیاپی پس از افت سال ۲۰۲۳ رشد کرده و از مبالغ ارسالی مهاجران در آمریکا (با ۱۰۷ میلیارد دلار) و سوئیس (با ۴۳ میلیارد دلار) نیز بیشتر است. و جوه ارسالی از خلیج فارس معادل ۶،۶ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشورهاست؛ در حالی که این نسبت در سال گذشته ۶ درصد بود.

بانک جهانی هفته گذشته هشدار داد بسته شدن تنگه هرمز می‌تواند جنگ را به یک بحران جهانی در حوزه انرژی و اختلال در زنجیره تأمین کالا بدل کند و در صورت بسته شدن کامل این تنگه، نفت گران‌تر شده و کالاها دیرتر و با بهای بالاتری به دست مصرف‌کنندگان خواهد رسید. به گفته بانک جهانی، شرایط جنگی، تجارت منطقه‌ای را مختل کرده، تولید نفت خلیج فارس را کاهش داده و فشارها را بر بخش‌های گردشگری، هوانوردی، لجستیک، بازارهای مالی و همچنین قیمت غذا و انرژی افزوده است.

مؤسسه اعتبارسنجی «فیتچ» نیز سه‌شنبه هفته گذشته گزارش داد بانک‌های خلیج فارس در ۹ ماه نخست سال، ۵۹ میلیارد دلار اوراق بدهی دلاری منتشر کرده‌اند که این رقم نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۳۰ درصد افت داشته است. همچنین بازده اوراق قرضه اسلامی پنج‌ساله ۱۷۰ واحد پایه افزایش یافته است؛ به این معنا که بانک‌های خلیج فارس هم در جذب سرمایه از بازارهای جهانی با محدودیت بیشتری مواجه شده‌اند و هم هزینه استقراض آن‌ها افزایش یافته است. فیتچ اشاره کرد که این بانک‌ها در تأمین مالی جهت توسعه فعالیت‌ها، مدیریت نقدینگی و پرکردن شکاف بین رشد تسهیلات و رشد سرمایه‌ها با چالش روبه‌رو هستند. از سوی دیگر، مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی واشنگتن (CSIS) هشدار داد زیرساخت‌های انرژی خلیج فارس، از جمله خطوط لوله و پایانه‌های صادرات نفت و گاز، با تهدیدهای امنیتی مواجه‌اند. پایگاه تخصصی حمل‌ونقل دریایی «لویدز لیست» نیز گزارش داد حملات به نفتکش‌ها و کشتی‌های حامل گاز ظرف یک هفته به بالاترین سطح در هفت ماه گذشته رسیده است. به گزارش این پایگاه، از ۲۸ سپتامبر تاکنون دست‌کم ۱۳ حمله به ثبت رسیده است. وقوع حملات در نزدیکی سواحل قطر و الفجیره امارات نیز نشان می‌دهد دامنه خطر تنها به تنگه هرمز محدود نمانده و به آب‌های پیرامونی نیز کشیده شده است.

فراس شعبو، استاد مدیریت مالی دانشگاه باشاک‌شهر ترکیه، رقم ۱۶۱ میلیارد دلار را «نگران‌کننده» دانست و اشاره کرد این مبلغ از بودجه کل برخی از کشورها فراتر است. به گفته او، خروج این حجم از سرمایه، بازارهای داخلی را از پتانسیل مصرف، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری محروم می‌سازد. وی پیشنهاد کرد ابزارهایی نظیر حساب‌های پس‌انداز با بازدهی مناسب، اوراق و صندوق‌های ویژه مقیمان، حساب‌های بانزبستگی و کاهش کارمزدها به کار گرفته شوند. شعبو وضع مالیات برو جوه ارسالی مخالفت کرد و آن را ناقض آزادی‌های مالی و عاملی برای سوق دادن افراد به کانال‌های غیررسمی دانست؛ با این حال هشدار داد اگر بحران تنگه هرمز تشدید شود، احتمال دارد دولت‌ها به اعمال محدودیت بر خروج ارز و ارسال پول روی آورند.

فشار تنگه هرمز بر اقتصاد دنیا در حال افزایش است

آجی بانگا، رئیس بانک جهانی، می‌گوید: «اقتصاد جهانی پس از بسته شدن تنگه هرمز از سوی ایران که عرضه حدود یک پنجم نفت جهان را مختل کرد، بهتر از حد انتظار مقاومت کرده، اما فشارها دوباره در حال افزایش است.» به گفته او، گرانی گازوئیل و کود کشاورزی، همراه با احتمال وقوع پدیده شدید «ال‌نینو»، هم‌زمان بر اقتصاد جهانی فشار می‌آورند. صندوق بین‌المللی پول نیز اعلام کرد که بدهی عمومی جهان به بالاترین سطح از زمان جنگ جهانی دوم رسیده و پیش از سال ۲۰۳۰ از معادل کل تولید ناخالص داخلی جهان فراتر خواهد رفت. کریستالینا جرجیوا، مدیرعامل این صندوق، با عبارت «زمستان در راه است» درباره پیامدهای ادامه جنگ هشدار داد.

نفت ۱۵۰ دلاری در سایه جنگ ایران

نفت فیزیکی تحویلی در آسیا، اکنون به ۱۵۰ دلار در هر بشکه نزدیک‌تر است تا ۱۰۰ دلار؛ سطحی که قراردادهای آتی (تحویل در آینده) برنت در حوالی آن معامله می‌شوند. در حالی که قیمت نفت فیزیکی و فرآورده‌هایی مانند گازوئیل تحت فشار قرار دارند، اداره اطلاعات انرژی آمریکا انتظار دارد متوسط قیمت برنت در سه‌ماهه چهارم سال ۲۰۲۶ حدود ۱۰۵ دلار باشد.

های هدایت زاده

روزنامه‌نگار

کرد و هشدار داد: ذخایر و حاشیه‌های امنی عرضه نفت و سوخت در حال کاهش است و بازار جهانی انرژی در مقایسه با ابتدای جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران، شکننده‌تر شده است. ویرث با اشاره به محدودتر شدن عرضه فرآورده‌های پالایشی، از جمله بنزین و گازوئیل، تأکید کرد: قیمت این سوخت‌ها نیز به مراتب بیشتر از قیمت نفت خام افزایش یافته است. با این حال گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا نشان می‌دهد که فشار بر بازار نفت در ماه سپتامبر (ماه گذشته میلادی) افزایش یافته است. متوسط قیمت نقدی برنت در این ماه به ۱۱۴ دلار در هر بشکه رسید که ۲۳ دلار بیشتر از اوت است. یکی از عوامل این جهش، حملات به خط لوله «شرق انتقال نفت به دریای سرخ و دور زدن تنگه هرمز شکل گرفته است. پیش از حملات، این خط لوله بیش از ۵ میلیون بشکه در روز نفت را به سمت بندر بنیع منتقل می‌کرد. اداره اطلاعات انرژی آمریکا پیش‌بینی کرده است که متوسط قیمت برنت در سه‌ماهه چهارم سال ۲۰۲۶ به حدود ۱۰۵ دلار برسد. این نهاد انتظار دارد با افزایش تدریجی عرضه از مسیرهای جایگزین و بازگشت بخشی از تولید، قیمت‌ها در ادامه کاهش یابند؛ هرچند تداوم اختلال‌ها و هزینه‌های بالای حمل‌ونقل و بیمه، این مسیر را با نوسان شدیدی همراه کرده است.

آب‌انفت ۲۰۰ دلاری می‌شود؟

بیشتر مؤسسات جهانی تأکید دارند که بحران عرضه نفت جدی است. سناریوی نفت ۲۰۰ دلاری نیز در ماه‌های اخیر از سوی برخی مدیران و تحلیلگران صنعت نفت مطرح شده است. راسل هاردی، مدیرعامل شرکت بازرگانی نفت «وی‌تول» (از بزرگ‌ترین معامله‌گران نفت جهان)، هشدار داد که اگر جریان صادرات نفت و فرآورده‌های خاورمیانه حفظ نشود، قیمت ممکن است به ۲۰۰ دلار در هر بشکه افزایش یابد؛ اتفاقی که صادرات حیاتی نفت خاورمیانه را تهدید می‌کند. او تأکید کرد که ذخایر قابل برداشت در کشورهای غربی تقریباً به پایان رسیده‌اند. بحران بازار جهانی انرژی در سال جاری، از کمبود نفت خام به کمبود فرآورده‌های نفتی و سپس به بحران حمل‌ونقل دریایی تبدیل شده است. هاردی هشدار داد کمبود ظرفیت پالایش، آسیب به زیرساخت‌های روسیه و کاهش فعالیت پالایشگاه‌های خاورمیانه می‌تواند تنگنای بازار فرآورده‌ها را تا زمستان ادامه دهد.

اهمیت جنگ برای بازار انرژی، بیش از هر چیز، به جغرافیای آن بازمی‌گردد. تنگه هرمز یکی از حیاتی‌ترین مسیرهای انتقال انرژی جهان است و بخش بزرگی از صادرات نفت و گاز کشورهای خلیج فارس از این آبراه عبور می‌کند. در سال ۲۰۲۵، روزانه حدود ۲۰ میلیون بشکه نفت و فرآورده‌های نفتی از تنگه هرمز عبور می‌کرد؛ حجمی معادل حدود یک پنجم مصرف جهانی نفت. این مسیر همچنین برای انتقال گاز طبیعی مایع شده قطر و امارات اهمیت دارد و جایگزین‌های موجود برای انتقال این حجم از انرژی محدودند. با آغاز «جنگ رمضان» در ۲۸ فوریه (۹ اسفند ۱۴۰۴) و اختلال شدید در تردد کشتی‌ها، جریان نفت عبوری از تنگه در ماه‌های مارس، آوریل و مه، به‌طور متوسط به حدود ۲۰۷ میلیون بشکه در روز کاهش یافت. در ۱۱ مارس ۲۰۲۶، کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی با آزادسازی ۴۰۰ میلیون بشکه نفت از ذخایر اضطراری موافقت کردند که بزرگ‌ترین اقدام جمعی از این نوع در تاریخ این نهاد برای کنترل قیمت بود. هدف این اقدام، جبران بخشی از عرضه از دست‌رفته و کاهش فشار بر قیمت‌ها بود. با این حال، آزادسازی ذخایر نتوانست جایگزین دائمی صادرات مختل شده یا امنیت کشتیرانی شود. بر اساس اعلام رسمی آژانس بین‌المللی انرژی تا هفته گذشته، حدود ۳۲۵ میلیون بشکه از این ذخایر آزاد شده بود و حدود ۱۰۰ میلیون بشکه دیگر نیز همچنان در آستانه عرضه قرار دارد. این اقدام به مهار فشار بازار نفت کمک کرده، اما برای بازگرداندن کامل شرایط به وضعیت پیش از جنگ کافی نبوده است.

افت شدید ذخایر نفت

مایک ویرث، مدیرعامل شرکت آمریکایی شورون در مجمع انرژی اینتلیجنس در لندن گفت: نظام جهانی نسبت به ابتدای جنگ شکننده‌تر شده و حاشیه اطمینان عرضه نفت و فرآورده‌های نفتی در حال کاهش است. او افزود: قیمت نفت فیزیکی تحویلی در آسیا اکنون به ۱۵۰ دلار در هر بشکه نزدیک‌تر است؛ در حالی که قیمت قراردادهای آتی برنت در حوالی ۱۰۰ تا ۱۰۵ دلار معامله می‌شود. مدیرعامل شورون همچنین به تنگ‌تر شدن بازار فرآورده‌های نفتی و افزایش قیمت بنزین و گازوئیل نسبت به قیمت نفت خام اشاره

یادداشت

اعدام به سبک آمریکا؛
تیرباران با پخش زندهمحسن پوردادفر
روزنامه‌نگار

تصمیم وزارت دفاع دولت دونالد ترامپ برای پخش زنده اعدام نضال حسن، نظامی سابق آمریکایی، موجی از اعتراض را حتی در صفوف حزب جمهوری خواه برانگیخته است. ماجرا از آنجا آغاز شد که پیت هگست، وزیر دفاع آمریکا، اعلام کرد اعدام حسن با جوخه آتش به صورت زنده پخش خواهد شد. حسن به دلیل تیراندازی سال ۲۰۰۹ در پایگاه فورت هود تگزاس و کشتن ۱۳ نفر محکوم شده و زمان اجرای حکم برای سوم دسامبر تعیین شده است. آنچه اکنون بحث برانگیخته، تصمیم برای تبدیل اجرای حکم به یک نمایش عمومی است.

نکته قابل تأمل اینکه اعتراض‌ها نه فقط از سوی منتقدان همیشگی ترامپ، بلکه از درون اردوگاه سیاسی خود او به گوش می‌رسد. تام تیلیس، سناتور جمهوری خواه، پخش عمومی اعدام را فراتر از انزجارآور خوانده است. جان کرتیس، دیگر سناتور جمهوری خواه، هشدار داده جامعه‌ای که اعدام را به سرگرمی تبدیل کند، از درون فرسوده می‌شود. آستین اسکات، نماینده جمهوری خواه کنگره، نیز با وجود حمایت از حکم اعدام، پخش آن را رد کرده است.

در سوی دیگر، جک رید، سناتور دموکرات، این اقدام را نمایشی وحشیانه توصیف کرده و هشدار داده تصاویر آن می‌تواند خوراک تبلیغاتی گروه‌های افراطی شود. کریس مورفی نیز در واکنش به طرح، آن را چندان آور خوانده و پرسیده آیا دولت آمریکا قصد تقلید از نمایش‌های اعدام داعش را دارد؟ هر اندازه این مقایسه تلخ باشد، خود گویای عمق شکافی است که طرح پنتاگون در فضای سیاسی آمریکا ایجاد کرده است.

حتی جی دی ونس، معاون ترامپ، حاضر نیست کنار این صحنه بایستد. او گفته اگر اعدام پخش زنده شود، تماشايش نخواهد کرد.

اعتراض به دیوارهای کنگره نیز محدود نمانده است. رئیس کنفرانس اسقف‌های کاتولیک آمریکا، طرح پخش اعدام را ترویج فرهنگ مرگ دانسته و یک رهبر سرشناس مسیحیان انجیلی درباره تبدیل مسئولیت حکومت به نمایش هشدار داده است. پاپ لئو چهاردهم نیز از این رخداد انتقاد کرده است. دکتر حقوق بشر سازمان ملل هم اجرای اعدام در برابر عموم را مصداق رفتار ظالمانه و غیرانسانی دانسته است.

دامنه این اعتراض‌ها ممکن است به مخالفت با یک تصمیم جنجالی محدود نماند و به تدریج به شکافی عمیق‌تر میان ترامپ و شماری از جمهوری خواهان تبدیل شود. افزایش انتقادهای درون حزبی می‌تواند حمایت یکپارچه جمهوری خواهان از رئیس‌جمهور آمریکا را با چالش مواجه کند. تا جایی که اگر در آینده طرح استیضاح ترامپ بار دیگر مطرح شود، دیگر نتوان روی همراهی بی‌قید و شرط تمامی نمایندگان و سناتورهای جمهوری خواه با او حساب کرد. به این ترتیب، جنجال پخش زنده اعدام ممکن است از یک مناقشه حقوق بشری فراتر رود و به عاملی برای فرسایش پشتوانه حزبی ترامپ در واشنگتن تبدیل شود.

بین الملل

عبور از اسلام آباد؛ بازگشت به علی‌الاصول

سرلشکر محسن رضایی، دبیر شورای عالی امنیت ملی، در گفت‌وگو با شبکه پرس تی‌وی تأکید کرد: دیپلماسی ایران تغییر کرده و دیگر به دیپلماسی گذشته بر نمی‌گردیم. ما سه دور مذاکره برگزار کردیم و در هر سه دور، آمریکایی‌ها مذاکرات را نیمه‌تمام رها کردند و به ایران حمله کردند. بنابراین دیگر به الگوهای دیپلماتیک پیشین بازخواهیم گشت. وی تصریح کرد: وقتی کسی توافقی را امضا می‌کند و سپس از آن خارج می‌شود، طبیعتاً شما باید رویکرد متفاوتی را برای دیپلماسی با او در پیش بگیرید. البته ما هرگز دیپلماسی را کنار نگذاشته‌ایم و هرگز هم کنار نخواهیم گذاشت، اما رویکرد خود را تغییر داده‌ایم. سرلشکر رضایی هشدار داد: اگر واشنگتن بار دیگر علیه ایران دست به تجاوز بزند، دارایی‌های آمریکا، از جمله سامانه‌های کلیدی داده و حسگرهای هوش مصنوعی، ممکن است هدف قرار گیرند.

دبیر شورای عالی امنیت ملی در ادامه این گفت‌وگو با تأکید بر آمادگی ایران برای مقابله با هرگونه تجاوز مجدد اظهار کرد: ما کاملاً آماده‌ایم که اگر جنگ دوباره آغاز شود، توانمندی‌های جدیدی را به نمایش بگذاریم. وی افزود: آمریکا دارایی‌های بسیار گران‌قیمتی در امارات و پیرامون تنگه هرمز دارد که هنوز آن‌ها را در میان اهداف خود نگنجانده‌ایم. سرلشکر رضایی هشدار داد: اگر دوباره جنگی درگیر، بسیاری از کابل‌ها، مراکز داده، تأسیسات هوش مصنوعی و دیگر سایت‌های موجود در منطقه نابود خواهند شد. وی با بیان اینکه ارزش کابل‌ها، مراکز داده و تأسیسات هوش مصنوعی موجود در منطقه بیش از ۲ تریلیون دلار است، تأکید کرد: امروز اگر رویارویی دیگری رخ دهد، قطعاً با برنامه‌ای بسیار وسیع‌تر و گسترده‌تر به استقبال دشمن خواهیم رفت.

احسان میرباقری

روزنامه‌نگار

حمله به فرودگاه بین‌المللی ملک خالد ریاض، یکی از سنگین‌ترین ضربات اخیر به عربستان را رقم زد. براساس اعلام سازمان هواپیمایی کشوری عربستان، این حمله دست‌کم ۱۲ کشته و ۳۰۹ زخمی برجای گذاشت که حال برخی مجروحان وخیم گزارش شده است. این سومین حمله به فرودگاه ریاض طی یک هفته بود. حملاتی که توقف فعالیت فرودگاه، خسارت به تأسیسات و اختلال گسترده در پروازها را به دنبال داشت.

ابعاد اختلال به اندازه‌ای بود که براساس گزارش رسانه‌ها، حدود ۲۶۰ پرواز لغو و ۲۱۹ پرواز با تأخیر مواجه شد. همچنین هواپیماهای سامانه تهدید هوایی هنگام حمله نیز فعال نشده است و تجهیزات چند ده میلیون دلاری آمریکایی در عربستان را زیر سوال برده است. در حادثه‌ای جداگانه نیز مقام‌های سعودی از سقوط یک پرتابه در نزدیکی فرودگاه ملک فهد دمام خبر دادند. در پی کشته‌شدن یک شهروند آمریکایی، مارکو روبیو، وزیر خارجه آمریکا، حملات انصارالله محکوم کرد و گفت این اقدامات نشان‌دهنده بی‌اعتنایی آشکار به جان

غیرنظامیان است و باید فوراً متوقف شود. دونالد ترامپ نیز ضمن محکوم کردن حمله اعلام کرد واشنگتن احتمال مشارکت در عملیات نظامی عربستان علیه انصارالله را بررسی می‌کند.

اما این واکنش‌ها استاندارد دوگانه و منفعت‌طلبانه آمریکا را نشان می‌دهد و باید پرسید که آیا حساسیت واشنگتن نسبت به جان غیرنظامیان در ریاض، درباره قربانیان حملات هوایی عربستان به یمن نیز به همین اندازه بوده است؟ وزارت بهداشت یمن از نزدیک به ۳۰۰ کشته و زخمی در حملات اخیر عربستان خبر داده و گفته است حدود ۶۰ درصد قربانیان زنان و کودکان بوده‌اند. نکته قابل توجه دیگر، هشدارهای پیشین انصارالله درباره ناامن بودن حریم هوایی عربستان است. انصارالله اعلام کرده بود هواپیماها باید از پرواز در آسمان سعودی خودداری کنند و مناطق هوایی عربستان، به استثنای مکده و مدینه، در محدوده عملیات نظامی قرار گرفته‌اند.

این هشدارها نشان می‌دهد خطر تشدید حملات از قبل مطرح شده بود. مقصر این موضوع در وهله اول حاکمان سعودی هستند که سرهای خود را در برف فرو کرده‌اند و همچنان چشم‌امید به تجهیزات آمریکایی بسته‌اند که تاکنون هیچ کمکی به آنها نکرده است. در این میان، نقش حملات ایران به تجهیزات نظامی آمریکا در جریان جنگ ۳۹ روزه نیز در این حملات پررنگ می‌شود. حملات ایران و آسیب به رادارها و سامانه‌های پدافندی آمریکایی مستقر در منطقه و همچنین حملات گسترده به شبکه پدافندی مستقر آمریکا در کشورهای حاشیه خلیج فارس اکنون خود را نشان می‌دهد و نتیجه آن نیز حملات محدود اما دقیق و

حملات پیاپی یمن به قلب عربستان، کارآمدی تسلیحات آمریکایی را زیر سؤال برد

ریاض در محاصره
موشکی یمن

حملات پیاپی نیروهای انصارالله یمن به فرودگاه بین‌المللی ملک خالد ریاض، بار دیگر توان دفاعی عربستان و کارآمدی تجهیزات گران‌قیمت آمریکایی را زیر سؤال برده است. در حالی که مقام‌های سعودی از کشته‌شدن ۱۲ نفر و زخمی‌شدن بیش از ۳۰۰ تن خبر می‌دهند، واشنگتن حملات یمن را محکوم کرده است. استاندارد دوگانه‌ای که هیچگاه بمباران‌های بی‌هدف عربستان در مناطق مسکونی صنعا و دیگر شهرهای یمن را محکوم نکرده و حتی از تعداد کودکان و غیرنظامیان کشته شده به دست دولت سعودی نام نبرده است.

آسیب‌زننده به منافع عربستان است. همچنین گزارش فعال‌نشدن هشدار حمله، به تنهایی پرسش مهمی درباره میزان آمادگی دفاعی عربستان ایجاد می‌کند. اگر چنین سامانه‌هایی در لحظه تهدید نتوانند هشدار مؤثر صادر کنند، کارآمدی سرمایه‌گذاری‌های هنگفت نظامی ریاض ناگزیر زیر سؤال خواهد رفت.

این مسئله همچنین بحث قدیمی درباره ماهیت حضور نظامی آمریکا در کشورهای حاشیه خلیج فارس را زنده می‌کند که آیا استقرار پایگاه‌ها و تجهیزات آمریکایی الزاماً به معنای تضمین امنیت کشورهای میزبان است، یا این حضور پیش از هر چیز در چارچوب منافع راهبردی واشنگتن تعریف می‌شود؟ حملات اخیر نشان داد برخورداری از تسلیحات پیشرفته، به تنهایی برای حفاظت از زیرساخت‌های حیاتی کافی نیست.

عربستان اکنون همزمان با تشدید جنگ در یمن، با چالش حفاظت از فرودگاه‌ها، مدیریت اختلالات و پاسخ‌گویی درباره عملکرد پدافند خود مواجه شده است.

اما همزمان با حملات موشکی و پیشروی یمن، عربستان با فشار بر مزدورهای خود سعی بر بازپسگیری برخی از مناطق از دست رفته و فتح شده توسط انصارالله همچون باب المندب سعی بر تغییر جبهه داشت که انصارالله‌انح از این اقدام شد. همچنین انصارالله شکست حملات نیروهای مورد حمایت عربستان و وارد شدن تلفات سنگین به تیپ عمالقه خبر داد. در آمار منتشر شده، شمار کشته‌ها و زخمی‌های این مزدورها بیش از ۴۰۰ نفر اعلام شده است. آنچه امروز در ریاض رخ داده، علاوه بر یک بحران امنیتی، آزمونی برای روابط دفاعی واشنگتن و متحدان منطقه‌ای آن است که تاکنون شکست خورده است.

یادداشت

توافق مکه علیه یمن؛ نشانه جدید از ساده اندیشی پزشک‌یان

پدرام حسینی
روزنامه‌نگار

مسعود پزشک‌یان و جریان برجام و وفاقی بار دیگر درباره موضوعی که مستقیماً به امنیت ملی و محور مقاومت گره خورده، تحلیل غلط ارائه کردند. توافق مکه نه وحدت جهان اسلام بود و نه سدر راه رژیم صهیونیستی؛ دقیقاً برعکس، ابزاری برای مهار مقاومت و خدمت پنهان به منافع اسرائیل و متحدانش.

در روزهای اخیر خبرهای رسمی دیگر از مشارکت مستقیم پاکستان و پشتیبانی لجستیکی ترکیه در جنگ عربستان علیه انصارالشیعه حکایت می‌کند. پس از انبوهی از باج سعودی‌ها، ظاهراً پیمان مکه فعال شده و مناطق جنوبی یمن در سمت باب المندب تحت شدیدترین حملات هوایی قرار دارد. سعودی‌ها مدعی اند صد جنگنده در حملات به مواضع انصارالشیعه شرکت داشته‌اند؛ عملیاتی که بدون پشتیبانی تانک‌های آمریکایی بعید به نظری می‌رسد. بخشی از پشتیبانی اطلاعاتی نیز برعهده اسرائیل بوده و پاکستان حتی حضور فیزیکی روی زمین داشته است.

از یک سو آنکارا و اسلام‌آباد باید دو نکته ساده را مدنظر قرار دهند: اول اینکه همانطور که جنگ سال گذشته آمریکا بر علیه یمن راه به جایی نبرد و با نابودی چند فروند اف ۱۸ پایان یافت، آنان چه توانی بیشتر از آمریکا بر علیه یمن دارند؟ مسئله دیگر این است که یمن چیزی برای از دست دادن ندارد، اما ترکیه و پاکستان منافع بی شماری به خصوص هنگام عبور کشتی‌هایشان از باب المندب دارند که می‌توانند از دست بدهند.

در چنین فضایی، پزشک‌یان در حاشیه اجلاس شانگهای در قرقیزستان، در دیدار با شه‌باز شریف، از توافق مکه استقبال کرد و گفت جمهوری اسلامی از ابتدا معتقد بوده اگر کشورهای اسلامی متحد باشند، رژیم صهیونیستی جرئت حمله نخواهد داشت. او این اقدام مشترک را گامی در تقویت وحدت جهان اسلام دانست و امیدوار بود سایر کشورها نیز بپیوندند.

دستگاه دیپلماسی دولت پزشک‌یان بارها نشان داده کوچک‌ترین تحلیل درستی از وقایع ندارد و با همین تحلیل‌های غلط، تصمیم‌گیران دولت را به خطا می‌اندازد. مواضع نسنجیده در بیشکک، اجلاس بریکس دهلی و نیویورک نمونه‌های روشن از این واقعیت است. پیش‌تر ظهوریان از نظر منفی وزارت امور خارجه درباره امکان بستن تنگه هرمز در دوران پیش از جنگ

سی و نه روزه سخن گفته بود. موضع به‌شدت اشتباه پزشک‌یان در روزهای ابتدایی جنگ و در زمان ریاست وی بر شورای موقت رهبری با عذرخواهی از کشورهای عربی که در کنار آمریکا به ایران حمله کرده بودند و نیز خودسر و آتش به اختیار خواندن نیروهای نظامی که با حملات رعدآسا و بستن تنگه هرمز ابتکار عمل را از آمریکا گرفتند، تنها بخشی از ساده نگاه کردن به مسائل در سیاست خارجی این دولت است.

در حالی که از ابتدا روشن بود پیمان مکه نه ضد اسرائیل که کاملاً در جهت مهار محور مقاومت و ایران طراحی شده، عجیب است فردی که در حساس‌ترین و بحرانی‌ترین شرایط در جایگاه ریاست جمهوری نشسته، از چنین دید ساده‌اندیشانه‌ای برخوردار باشد. این خطای تحلیلی، هزینه سنگینی برای کشور خواهد داشت.

در حالی که ترامپ فریبکارانه از گفت‌وگو سخن می‌گوید، گزارش‌ها از تدوین گزینه‌های نظامی و افزایش آمادگی عملیاتی حکایت دارند

فیلمنامه تکراری ترامپ؛ فریب و سپس جنگ

گزینه‌های نظامی، تحرک ناوگان، جابه‌جایی سوخت‌رسان‌ها و سناریوهای اسرائیلی حکایت می‌کنند؛ نشانه‌هایی که به شکل نگران‌کننده‌ای یادآور فضای پیش از جنگ ۳۹ روزه است و مسئولان نمی‌توانند نسبت به آنها بی‌اعتنا باشند.

هوایماهای ترابری گلوب‌مستر آمریکا از آلمان به خاورمیانه خبر می‌دهند. احتمال رسیدن ناوگروه هوایما بر روزولت به منطقه تا اواخر اکتبر نیز در همین پازل قرار می‌گیرد.

اما سوی دیگر معادله، محاسبات تهران است. «فان‌اف‌۳۵» در تحلیلی تأکید کرده ایران خود را بازنده جنگ نمی‌بیند و برخلاف تصور واشنگتن، سیاست فشار حداکثری نتوانسته تهران را به تسلیم وادار کند. براساس این تحلیل، جنگ شکاف‌های داخلی را کاهش داده و حتی بخش‌هایی از مخالفان جمهوری اسلامی نیز آمریکا را تهدیدی و جودی تلقی می‌کنند. نظریه پیروزی تهران، از نگاه این نشریه، بر مقاومت، افزایش هزینه واشنگتن و وادار کردن آمریکا به عقب‌نشینی از خلیج فارس استوار است.

آمریکا ممکن است تصور کند با یک عملیات محدود، ضربه سریع یا حمله نیابتی اسرائیل می‌تواند معادله را تغییر دهد؛ در حالی که طرف ایرانی اساساً خود را در گوشه ریگ نمی‌بیند و نشانه‌ای از آمادگی برای تسلیم بروز نداده است.

ابهام آمریکایی در خدمت جنگ

نکته مهم‌تر آن است که در چنین فضایی، «ابهام» خود بخشی از عملیات آمریکا محسوب می‌شود؛ یعنی واشنگتن همزمان باید تهران را میان احتمال مذاکره، حمله محدود، عملیات اسرائیلی و ورود مستقیم آمریکا معطل نگه دارد تا عنصر غافلگیری حفظ شود. تجربه حملات گذشته نشان داده است که نباید الزاماً منتظر اعلام رسمی پایان دیپلماسی یا تهدید صریح به جنگ ماند. ممکن است درست در همان لحظه‌ای که ترامپ از گفت‌وگو، انتخابات و نداشتن تصمیم برای حمله سخن می‌گوید، بخش نظامی آمریکا در حال تکمیل آخرین حلقه‌های آرایش عملیاتی باشد. بنابراین خطر اصلی فقط تجمع جنگ‌افزارها نیست؛ خطر بزرگ‌تر آن است که پیام‌های سیاسی آرام‌کننده واشنگتن، تصمیم‌گیران را از معنای واقعی تحرکات میدانی منحرف کند. در چنین شرایطی، ملاحظات ارزیابی نیت آمریکا باید رفتار عملیاتی آن باشد، نه جمله‌ای که ترامپ امروز می‌گوید و ممکن است فردا خلاف آن عمل کند.

عمیق و کوری راداری» به نقل از «ایرم نیوز» مدعی شده جنگنده‌های اف-۳۵ آمریکا با پشتیبانی لجستیکی آمریکا، عملیات بر فراز ایران را تمرین کرده‌اند؛ آن هم همزمان با آماده‌سازی گزینه‌های حمله در پنتاگون. منابع غربی مورد استناد این گزارش مدعی‌اند کاخ سفید رسماً از پنتاگون خواسته گزینه‌های حمله به اهداف ایران را آماده و به‌روزرسانی کند؛ از جمله سناریویی برای اقدام پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا.

سابقه دار در جنایت و فریب

اهمیت این ادعاها زمانی بیشتر می‌شود که سابقه رفتار ترامپ مرور شود. هفته گذشته پس از اظهارات او درباره حمله نکردن به ایران تا پیش از انتخابات، حتی باراک راوید، خبرنگار نزدیک به محور ترامپ، نتوانی‌ها، با کنایه به این موضوع واکنش نشان داد. ترامپ همزمان از «گفت‌وگوهای سازنده»، ادامه محاصره اقتصادی، عبور نفت از هرمز و عدم حمله پیش از انتخابات سوم نوامبر سخن می‌گوید؛ در حالی که گزارش‌ها از بررسی یک عملیات حدوداً سه‌روزه و افزایش تحرکات نظامی حکایت دارند.

راوید یادآوری کرده است که در ژوئن ۲۰۲۵، پیش از عملیات «چکش نیمه‌شب»، کاخ سفید از تصمیم‌گیری ترامپ ظرف دو هفته سخن می‌گفت؛ حال آنکه تصمیم حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران پیش‌تر گرفته شده بود. کمتر از ۲۴ ساعت پیش از حملات آمریکا و اسرائیل در ۹ اسفند نیز ترامپ مدعی بود هنوز درباره ورود به جنگ تصمیم نگرفته است، در حالی که مجوز حملات صادر شده بود. این سابقه، وزن هرگونه وعده لفظی تازه درباره «عدم حمله» را به‌شدت کاهش می‌دهد.

ایران؛ پیروز میدان

در سوی دیگر، گزارش نیویورک تایمز از بررسی گزینه‌های پنتاگون برای کارزاری تقریباً سه‌روزه علیه پایگاه‌های موشکی و پهپادی، زیرساخت‌های انرژی و مراکز فرماندهی ایران سخن می‌گوید. تصاویر منتشرشده از بن‌گوریون نیز از ورود شمار قابل توجهی هوایمای سوخت‌رسان حکایت دارد و گزارش‌های مبتنی بر داده‌های فلیت‌رادار از رفت‌وآمد

محسن فرهمند
روزنامه‌نگار

در شرایطی که مقامات آمریکایی، از جمله دونالد ترامپ، مواضع متناقضی درباره احتمال جنگ با ایران مطرح می‌کنند، مجموعه‌ای از گزارش‌های آمریکایی و اسرائیلی بار دیگر احتمال اجرای یک «کمپین فریب» را برجسته کرده است. ترامپ هفته گذشته مدعی شد تا پیش از انتخابات برنامه‌ای برای جنگ و حمله به ایران ندارد؛ اما مسئله اینجاست که سابقه عملیاتی واشنگتن اجازه نمی‌دهد چنین اظهاراتی به عنوان تضمین صلح پذیرفته شود. فاصله میان «حرف ترامپ» و «فرمان ترامپ» پیش از این نیز به میدان جنگ ختم شده است.

ترتیب پارسی نیز با اشاره به اطلاعاتی که دریافت کرده، نوشته است چند روز پیش خبری درباره اتخاذ «تصمیمی شوم» از سوی ترامپ به دستش رسیده است. به گفته او، آمریکا پیشنهاد مصالحه قطر را رد کرده و منتظر واکنش تهران بوده است. پارسی تأکید می‌کند با اطمینان نمی‌داند ترامپ چه تصمیمی گرفته، اما چندین داده نشان می‌دهد با توجه به بن‌بست مذاکرات، رئیس‌جمهور آمریکا ممکن است به جای انتظار تا انتخابات میان‌دوره‌ای، طی روزهای آینده ابتکار عمل نظامی را در دست بگیرد. او همچنین به گزارش‌هایی درباره دستور ترامپ به پنتاگون برای تدوین طرح‌های حمله اشاره کرده و نوشته است انکار بعدی ترامپ در TruthSocial، با توجه به سابقه او، چندان اطمینان‌بخش نیست.

در همین حال، «معاریو» مدعی شده آمریکا در مذاکرات دو هفته اخیر از اسرائیل خواسته است مستقلاً به ایران حمله کند. براساس این گزارش، محاسبه واشنگتن آن بوده که ورود مستقیم آمریکا به جنگ پیش از انتخابات برای ترامپ هزینه سیاسی دارد، در حالی که آغاز درگیری می‌تواند به سود نتانیاهو تمام شود. ایال زامیر، رئیس ستاد ارتش اسرائیل، نیز بنا بر روایت باراک راوید به آمریکایی‌ها گفته چنین حمله‌ای تقریباً به طور قطعی انتخابات اسرائیل را به تعویق خواهد انداخت و فعلاً این طرح متوقف شده است.

معاریو در گزارشی دیگر نیز با عنوان «نفوذ

دبیر چهل وسومین جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران اعلام کرد؛

شام آخر اسکار و جشنواره فیلم کوتاه تهران

نظیر هند، روسیه و مکزیک، برگزار ی پیچینگ های منطقه ای و راه اندازی قریب الوقوع مدرسه مجازی انجمن سینمای جوانان سخن گفت. تأکید بر نگاه حرفه ای و غیر حمایتی به آثار شهرستانی ها که ۷۴ درصد آثار را تشکیل می دهند، بررسی چالش های حقوقی هوش مصنوعی در سینما و اطمینان از حفظ وضعیت «اسکار کوالیفای» جشنواره در سال پایانی این مهلت، از دیگر محورهای اصلی این گزارش بود.

نشست خبری بهروز شعبی، دبیر چهل وسومین جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران، نوزدهم مهرماه در پردیس سینمایی ملت برگزار شد. شعبی در این نشست با اشاره به دریافت ۲۴۵۶ اثر که نشان دهنده رشد کمی و کیفی، به ویژه در بخش پویانمایی است، از رویکرد «اندیشه ایرانی» و بازخوانی داشته های فرهنگی در شرایط حساس منطقه ای خبر داد. وی همچنین از حضور حدود ۱۶ داور بین المللی از کشورهای

وحید ناظری

روزنامه نگار

بهروز شعبی، دبیر چهل وسومین جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران، در ابتدای این نشست با تسلیت درگذشت داریوش عیاری، سال گذشته را سالی عجیب اما پر بار برای فرهنگ و هنر خواند. وی از ارسال ۲۴۵۶ اثر به دبیرخانه خبر داد که نسبت به ادوار قبل افزایش یافته و رشد جدی بخش پویانمایی، منجر به افزایش زمان باکس پخش این آثار شده است. در بخش بین الملل، تلاش ها برای حضور حضوری حدود ۱۶ داور از کشورهای مانند مکزیک، هند، سنگال، عراق و روسیه در جریان است. همچنین یک پیچینگ بین المللی با دآوری مشترک ایران، روسیه و هند برگزار شد که به انتخاب ۱۱ اثر نهایی انجامید. شعبی تأکید کرد که در دآوری همواره از متخصصان این حوزه دعوت می شود. رویکرد محتوایی این دوره بر «اندیشه ایرانی» و بازخوانی داشته های فرهنگی، به ویژه در دوران جنگ رمضان متمرکز بوده است. در بخش «وطن به روایت من»، ۱۸ اثر با محوریت جنگ رمضان و حوادث میناب انتخاب شدند که نشان دهنده تولیدات مستقل و غیرارگانی در این حوزه است. شعبی تأکید کرد که فیلمی درباره وقایع دی ماه به جشنواره ارسال نشده است.

در حوزه آموزشی نیز، ادامه کارگاه «استعداد نو»، برگزاری جلسات بینارشته ای و راه اندازی مدرسه مجازی انجمن برای گسترش آموزش به سراسر کشور در دستور کار قرار دارد. علاوه بر این، پیچینگ های منطقه ای در آذربایجان شرقی و غربی پس از جشنواره برگزار خواهد شد و تاکنون حدود ۹۵ اثر تولید شده

متفاوت در سینمای مستند ایران محسوب می شود. ایده ساخت این مستند همزمان با برگزاری مراسم و از طریق یک فراخوان عمومی شکل گرفت. کارگردان از شهروندان خواست تصاویر ثبت شده خود را ارسال کنند و در نهایت بیش از ۱۶۰۰ نفر در این پروژه مشارکت کردند. در فرایند تولید، بیش از ۱۰ هزار ویدئو مورد بررسی قرار گرفت تا تصاویر منتخب برای ساخت مستند گزینش شوند. ساختار بصری فیلم بر پایه تفاوت زاویه دید، موقعیت و لحظه ثبت تصاویر توسط شهروندانی شکل گرفته که هرکدام از جایگاهی متفاوت در مراسم حضور داشته اند. نتیجه، مستندی است که نگاه های متعدد را در کنار یکدیگر قرار می دهد و تصویری واحد از یک رویداد جمعی خلق می کند. این مستند به تهیه کنندگی نوید نیلچی و در مرکز هنری رسانه ای نهضت تولید شده است. امیرحسین فیلسوفزاده نیز به عنوان دستیار تدوین با این پروژه همکاری داشته است.

مستند «نمای عمومی» به کارگردانی سید امیرحسین گنمیری، معروف به «سَد خارجی»، روایتی بدیع از مراسم وداع و تشییع رهبر شهید است که از زاویه دید مردم روایت می شود. این اثر که برای حضور در جشنواره بین المللی فیلم مستند ایران («سینماحقیقت») آماده شده، تجربه ای

یادداشت

سقوط آزاد خانم بازیگر ادامه دارد

مسعود حنیفی
روزنامه نگار

فیلم مچ باکس در نخستین روزهای اکران خود با موجی از نقدهای منفی و ویرانگر از سوی منتقدان سینمایی روبه رو شد. منتقدان این اثر را فاقد هرگونه عمق روایی، شخصیت پردازی منسجم و خلاقیت بصری دانسته اند و آن را نمونه ای آشکار از سینمای تجاری تهی و بی مایه توصیف کرده اند. امتیازات بسیار پایین در سایت های معتبر نقد سینمایی، مهر تأییدی انکارناپذیر بر این قضاوت تلخ است و نشان می دهد که این فیلم حتی در ژانر خود نیز حرف تازه ای برای گفتن ندارد. اما آنچه این شکست را برای مخاطب ایرانی دردناک تر و البته آموزنده تر می کند، حضور گلشیفته فراهانی در ترکیب بازیگران این فیلم است. فراهانی سال ها پیش با سودای فتح قله های سینمای جهانی و کسب جوایز بین المللی، بهشت ایران را ترک کرد و راهی غرب شد.

او در این مسیر پرپیچ وخم با کارگردانان سرشناسی همچون ریدلی اسکات و جیم جارموش همکاری کرد؛ همکاری هایی که هر کدام قرار بود سکوی پرتاب او به قله سینمای هالیوود باشند. اما واقعیت چیز دیگری رقم خورد. فراهانی در هیچ یک از این پروژه های بزرگ نتوانست جایگاهی ماندگار و درخشان برای خود بسازد و نقش هایش اغلب در حاشیه و فراموش شدنی باقی ماندند. حضور او در مچ باکس و شکست مفتضاحانه این فیلم، یک بار دیگر این حقیقت تلخ را فریاد زده و نشان می دهد که سینماگران و بازیگران ایرانی هرگاه به طمع موفقیت در سینمای تجاری غرب، وطن خود را رها کرده اند، خیلی زود و بی سروصدا از دور رقابت خارج شده اند. سینمای غرب برای استعداد های بومی خود به اندازه کافی فضا و فرصت دارد و بازیگر مهاجر ایرانی، در بهترین حالت، به یک چهره تزئینی در پس زمینه فیلم ها تقلیل می یابد. فراهانی با تمام استعداد ذاتی و حتی رانتی که پیش از آن در ایران برایش فراهم بود نتوانست از این قاعده مستثنی شود و امروز نامش در کنار فیلمی قرار گرفته که منتقدان آن را شایسته هیچ توجهی نمی دانند. در واقع این مسیر پر از توهم، درس بزرگی به نسل جدید سینمای ایران می دهد و با زبان بی زبانی می گوید که ماندن در سرزمینی که ریشه های فرهنگی و هویتی هنرمند در آن نهفته است، بسیار ارزشمندتر از دویدن به سوی سرابی است که در نهایت جز حسرت و فراموشی، دستاوردی ندارد.

فراهانی امروز در نقطه ای ایستاده که نه سینمای ایران او را با آغوش باز می پذیرد و نه سینمای غرب او را جدی می گیرد. او تبدیل به بازیگری شده که نه در شرق جایگاهی دارد و نه در غرب اعتباری. مچ باکس آخرین زنگ خطر برای کسانی است که هنوز رؤیای تو خالی هالیوود را در سرمی پروراند و گمان می کنند خروج از ایران، بلیت ورود به بهشت سینماست.

مستند نمای عمومی آماده نمایش شد

■ صاحب امتیاز:

محسن منصوری

■ مدیر مسئول:

حمیدرضا بیانی

■ آدرس: خ سپهبد قری خ شاداد پلاک ۲۲ واحد پنج

■ چاپخانه: صمیم

■ nobonyadonline

n o b o n y a d o n l i n e . i r

فرهنگ

C U L T U R A L

■ دوشنبه ۲۰ مهر ۱۴۰۵ ■ سال اول ■ شماره ۱۵۷

یادداشت

وقتی همسایه ها از کودکانشان محافظت می کنند

سعید مصباح
روزنامه نگار

ترکیه از اول نوامبر ۱۰(آبان) استفاده از شبکه های اجتماعی را برای افراد زیر ۱۵ سال ممنوع می کند. این قانون که فروردین ماه در پارلمان به تصویب رسید، پلتفرم ها را ملزم می کند با تدابیر فنی و اداری، سن کاربران را احراز کنند و مانع دسترسی کودکان به خدمات آسیب زا شوند. حتی ارائه ی خدماتی که احتمال اعتیاد کودکان به آن ها وجود دارد نیز ممنوع خواهد بود.

ترکیه تنها نیست. استرالیا پیش تر مقررات سخت گیرانه ای در این زمینه وضع کرده و کشورهای دیگری هم به این جمع پیوسته اند. دلیل این اجماع روشن است: اعتیاد به صفحه نمایش، کم خوابی، آزار اینترنتی و اختلالات تغذیه ای، تنها بخشی از آسیب هایی اند که شبکه های اجتماعی می توانند بر ذهن و جسم کودکان بگذارند. الگوریتم هایی که برای نگه داشتن کاربر طراحی شده اند، با مغز در حال رشد کودک رقابتی نابرابر دارند.

حالا باید پرسیم: در ایران چه کرده ایم؟ پاسخ تلخ است: عملاً هیچ. در کشوری که کودکان و نوجوانان بخش بزرگی از کاربران فضای مجازی اند، نه قانون روشنی برای احراز سن وجود دارد، نه الزامی برای پلتفرم ها، نه برنامه ی ملی سواد رسانه ای، و نه حتی یک کارزار جدی برای آگاه سازی خانواده ها. بحث ما درباره ی فضای مجازی سال ها است میان فیلتر و آزادی مطلق گیر کرده است، در حالی که صیان از کودکان نه صرفاً سانسور است و نه رها کردن. فیلترینگ گسترده کودکان را از آسیب نجات نداده است؛ همان ها با ابزارهای عبور از فیلتر، بدون هیچ نظارت و حفاظتی، در فضایی کاملاً بی دفاع پرسه می زنند. نتیجه اش ناکارآمدی هم در حفاظت است و هم در آزادی.

صیان واقعی یعنی سیاست گذاری هوشمندانه: تعیین حداقل سن مشخص، الزام پلتفرم ها به سازوکار احراز سن، محدودیت در طراحی های اعتیادآور، آموزش مهارت های دیجیتال در مدارس، و حمایت از والدین برای مدیریت استفاده فرزندان شان. هیچ کدام از این ها نیازمند قطع اینترنت یا مسدود سازی همه چیز نیست؛ نیازمند اراده، کارشناسی و اولویت دادن به کودکان است. هر سال تأخیر، یعنی نسلی دیگر که بی محافظت در معرض خطرات این فضا بزرگ می شود. وقتی کشورهای همسایه و حتی کشورهای با نظام های کسبوری بسیار متفاوت دست به کار شده اند، بی عملی ما دیگر قابل توجیه نیست. کودکان ایرانی نیز مثل همه ی کودکان جهان حق دارند در برابر الگوریتم هایی که برای جلب توجه شان طراحی شده اند، محافظت شوند. وقت آن است که این موضوع از حاشیه ی بحث های سیاستی به متن آن بیاید.